

Jelena Erdeljan - Branka Vranešević

***Eikōn* and magija**

Solomonov čvor na podnim mozaicima u Heraklei Lynkestis

Ovaj rad razmatra ikonografiju i apotropaično značenje i upotrebu motiva Solomonovog čvora u ranobizantskoj umjetnosti. Interes je usmjeren na prikaze ove teme na podnim mozaicima prostorije uz krstionicu Velike bazilike u Heraklei Lynkestis, koji se datiraju u 6. stoljeće. U ovom prostoru namijenjenom katekumenima, Solomonov čvor uokviren je geometrijskim motivima koncentričnih krugova i smješten u polje sastavljeno od kvadrata i krugova. Ovaj rad razmatra mogućnost da se u ovom slučaju spomenuti anikonični motiv može shvatiti kao jedna vrsta ikone očišćenja od grijeha i spasenja obećanog svetom tajnom krštenja dok istovremeno ostaje duboko prožet magičnim svojstvima, koja se pripisuju Solomonovom čvoru ili pečatu, o čemu se piše u magijskim tekstovima koji su u kristijaniziranoj formi bili prisutni tijekom svih stoljeća trajanja bizantske kulture.